

Zwartkopmeeuwen in de Kempen.

Vergelijken we het aantal waarnemingen van de Zwartkopmeeuw in de Avifauna van Noord-Brabant (1967) betreffende de Kempen (nihil!) met die uit ons archief (1975 t/m 1980, incidenteel daarvoor) dan lijkt er van een flinke toename sprake. Waarschijnlijk is die toename ook "echt" (dus niet alleen te wijten aan meer waarnemers), o.a. omdat ten tijde van de Avifauna van Noord-Brabant bijv. het Goorven ook zeer regelmatig werd bezocht. Hier worden momenteel jaarlijks Zwartkoppen gezien! De waarnemingen:

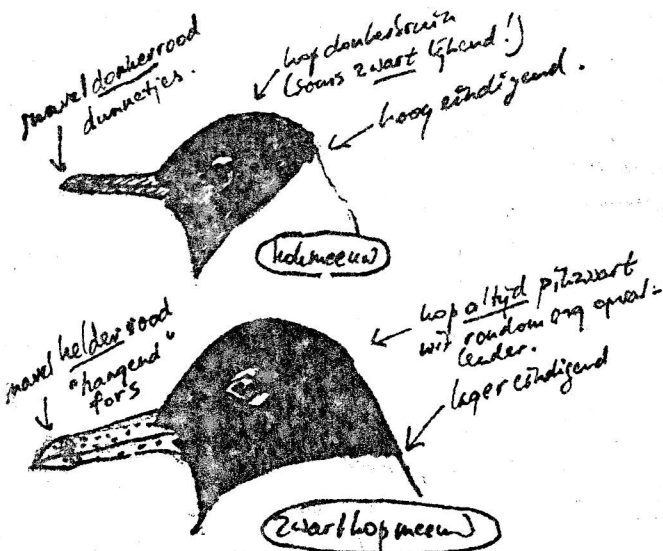
- 1974: (of 1972?): broedgeval Goorven.
 1975: 3 exx. Pannegoor, Cartierheide (Wielewaal)
 1976: —
 1977: —
 1978: 18-05 t/m 20-06 1 ex. Flaes (LPe)
 28-06 3 exx. Budel-Dorplein (LPe en THE)
 02-07 1 ex. idem (LPe en THE).
 dit jaar 1 ex. bij Groot Goor (med. HCo) → *fontein*
 1979: waarschijnlijk broedgeval Budel-Dorplein (FNe, THE, HHe en vele anderen). Op 29-04 waren zelfs 3 exx. aanwezig.
 16-05 1 ex. Goorven (FNe)
 1980: 30-03 2 exx. Budel-Dorplein (FNe & HHe)
 07-04 2 exx. idem (FNe & HHe)
 16-04 6 (!) exx. idem (FNe & HHe)
 4 mei: 2 exx. Goorven (THE).

Deze toename is ook landelijk en bijv. in Engeland gekonstateerd, zie resp. Avifauna van Nederland 1970 en Sharrock 1974. Voor een interessante discussie over de toename van deze meeuwensoort in West-Europa verwijs ik graag naar het artikel van F.H.Jansen en A.Remeus in Limosa 51 no. 3-4, 1978 "Naar een definitieve vestiging van de Zwartkopmeeuw *Larus melanocephalus* in Nederland?" en "Scarce Migrant Birds in Britain and Ireland" van J.T.R.Sharrock (1974).

Veel (in ons gebied tot dusverre alle) Zwartkopmeeuwen worden gezien in gezelschap van Kokmeeuwen, vooral in kolonies daarvan. Dit kan de determinatie zowel vergemakkelijken als bemoeilijken. In onderstaande schetsjes poog ik e.e.a. te verduidelijken. Overigens dank ik Henk voor de verleende ruimte en Lex voor de razensnelle service betreft de archiefgegevens!

Frank N.

Veel vogelaars letten alleen op deze verschillen in koptekening en zullen dan in een Kokmeeuwenkolonie menige Zwartkop missen! Veel vaker ontdekt men ze in de vlucht een Zwartkop heeft zowel van boven als van onderen geheel witte vleugels! Bovendien vliegen ze zwaarder en plomper dan Kokm. en af en toe doen ze zelfs Velduil-achtig aan. Die witte vleugels maken ook de adulten in winterkleed (tot dusverre in de Kempen nog niet gezien) onmiskenbaar. Voor onvolwassen en juveniele vogels verwijst ik naar de diverse determinatiewerken omdat ik die zelf nog nooit gezien heb.

Deze verschillen bij adulte vogels in zomerkleed. Het valt niet mee dit goed te zien in een kokmeeuwenkolonie. Een teleschoop vergemakkelijkt veel en is soms (Budel) bijv. onmiskenbaar.

Voorbeeld: op 16.06.80 konden Henk en ik na ± 1/2 uur zoeken 2 Zwartkoppen ontdekken te Dorplein. Toen we daarna nauwkeurig met de teleschoop alle "bereikbare" meeuwen bestudeerden ontdekten we er nog 4! Het "gewone" tijds had we er vast ^{reeds} gezien omdat ze niet vloegen!!